

PROJEKT BADAWCZY:

Czy uczniowie znają swoje prawa?

Analiza ankiety wśród młodzieży w wieku 7-18 lat.

Link do ankiety:

Autorzy:

Filip Kuciński,

Jarostaw Kuciński,

Jakub Śmiechowski,

Szymon Gebel,

Klasa 8c

Rok szkolny 2025/2026

1. Wstęp

Na lekcjach WOS-u uczymy się o państwie, ale też o tym, jakie miejsce w społeczeństwie zajmuje każdy z nas.

Bardzo ważną sprawą są prawa człowieka, a dla nas – prawa ucznia i dziecka.

Często słyszy się o nich w telewizji albo w szkole, ale zastanawialiśmy się, ile z tego tak naprawdę wiemy i pamiętamy na co dzień.

Jako uczniowie klasy 8 postanowiliśmy to sprawdzić.

Ponieważ prawa dotyczą każdego młodego człowieka, naszą ankietę skierowaliśmy do osób od 7 do 18 lat.

Chcieliśmy zobaczyć, czy starsi uczniowie wiedzą o swoich prawach więcej niż maluchy z pierwszych klas.

2. Cel projektu

Głównym celem naszego projektu było sprawdzenie, czy uczniowie w różnym wieku znają swoje prawa i czy wiedzą, jak z nich korzystać.

Chcieliśmy się dowiedzieć:

1. Czy uczniowie w ogóle wiedzą, że mają swoje prawa i gdzie mogą o nich przeczytać (np. w statucie szkoły).
2. Czy wiek i miejsce zamieszkania (wieś lub miasto) mają wpływ na to, ile wiemy o swoich prawach.
3. Czy według uczniów nauczyciele przestrzegają tych praw i czy w razie problemów młodzież wie, do kogo iść po pomoc.
4. Czy w szkołach powinno się częściej rozmawiać na ten temat.

3. Metodologia (Jak to zrobiliśmy?)

Żeby zebrać potrzebne informacje, użyliśmy prostej ankiety. Oto jak wyglądało nasze badanie:

- **Nasza ankieta:** Przygotowaliśmy 10 pytań, w których wystarczyło zaznaczyć gotową odpowiedź. Na początku dodaliśmy też pytania o wiek i miejsce zamieszkania, żeby móc łatwiej podzielić wyniki. Pytania napisaliśmy tak, żeby były proste nawet dla najmłodszych.
- **Anonimowość:** Ankieta była w 100% anonimowa. Nikt nie musiał podawać swojego imienia ani nazwiska, dzięki czemu odpowiedzi były szczerze. Przeprowadziliśmy ją na kartkach jak również internetowo w Formularzach Google.
- **Kto wziął udział?** Łącznie naszą ankietę wypełniło **49** osób w wieku od 7 do 18 lat.

Podział na grupy wiekowe:

- Klasy 1–3 (7–9 lat): **7** osób
- Klasy 4–8 (10–15 lat): **32** osoby
- Liceum/Technikum (16–18 lat): **10** osób

Podział na miejsce zamieszkania:

- Wieś: **18** osób
- Małe miasteczko: **16** osób
- Duże miasto: **15** osób

ANKIETA

Czy uczniowie znają swoje prawa?

Cześć! 🙌

Jesteśmy uczniami klasy 8 – Filip, Jarek, Kuba i Szymon. Realizujemy właśnie projekt na lekcję wiedzy o społeczeństwie (WOS) i bardzo potrzebujemy Twojej pomocy!

Przygotowaliśmy krótką ankietę, która dotyczy bardzo ważnego tematu: Czy uczniowie znają swoje prawa? Wypełnienie jej zajmie Ci dosłownie 2-3 minuty. Ankieta jest w 100% anonimowa, co oznacza, że nigdzie nie wpisujesz swojego imienia ani nazwiska, a Twoje odpowiedzi posłużą nam wyłącznie do stworzenia wykresów i podsumowania projektu.

Z góry bardzo dziękujemy za Twój czas i pomoc w zdobyciu dobrej oceny! Filip, Jarek, Kuba i Szymon

Wiek i etap edukacji (zaznacz właściwe)

- Klasy 1-3
- Klasy 4-8
- Szkoła ponadpodstawowa

Miejsce zamieszkania

- Wieś
- Małe miasteczko (Do 50 tysięcy mieszkańców)
- Duże miasto (Powyżej 50 tysięcy mieszkańców)

1. Czy wiesz, że jako uczeń i dziecko masz swoje oficjalne prawa?

- Tak, znam je dobrze.
- Coś tam słyszałem/am, ale nie znam szczegółów.
- Nie, nigdy się nad tym nie zastanawiałem/am.

2. Skąd czerpiesz wiedzę o prawach ucznia? (Możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

- Od nauczycieli / na lekcjach (np. WOS, godzina wychowawcza).
- Od rodziców.
- Z internetu / mediów społecznościowych.
- Ze szkoły (np. z tablicy ogłoszeń, statutu szkoły).
- W ogóle ich nie znam.

3. Gdzie są zapisane najważniejsze prawa i obowiązki ucznia Twojej szkoły?

- W Konstytucji RP.
- W Statucie Szkoły.
- W regulaminie samorządu uczniowskiego.
- Nie wiem.

4. Czy znasz kogoś takiego jak Rzecznik Praw Ucznia (w szkole) lub Rzecznik Praw Dziecka?

- Tak, wiem kim jest i czym się zajmuje.
- Słyszałem/am tę nazwę, ale nie wiem dokładnie, co robi.
- Nie, pierwsze słyszę.

5. Czy uważasz, że nauczyciele w Twojej szkole przestrzegają praw ucznia?

- Tak, zawsze.
- Zazwyczaj tak, ale zdarzają się wyjątki.
- Często są łamane.
- Nie mam zdania.

6. Czy wiesz, do kogo w szkole możesz się zgłosić, jeśli Twoje prawa zostaną złamane?

- Tak (np. do wychowawcy, pedagoga, psychologa).
- Nie wiem, bał(a)bym się komukolwiek powiedzieć.
- Nie wiem, u nas w szkole nikt się tym nie zajmuje.

7. Czy Twoim zdaniem uczeń ma prawo wiedzieć, za co dokładnie dostał daną ocenę?

- Tak, nauczyciel musi to uzasadnić.
- Nie, ocena to prywatna sprawa nauczyciela.
- Nie wiem.

8. Czy szkoła ma prawo ukarać Cię za fryzurę, kolor włosów lub styl ubierania się (jeśli strój jest schludny)?

- Tak, szkoła może tego zakazać w statucie.
- Nie, to naruszenie mojego prawa do wyrażania siebie.
- Nie mam pewności.

9. Czy czujesz, że uczniowie w Twojej szkole mają realny wpływ na to, co się w niej dzieje (np. poprzez Samorząd Uczniowski)?

- Tak, nasz głos się liczy.
- Raczej nie, decyzje i tak podejmują tylko dorośli.
- Zupełnie nie interesuję się działaniem samorządu.

10. Czy uważasz, że w szkołach powinno się częściej i dokładniej rozmawiać o prawach ucznia?

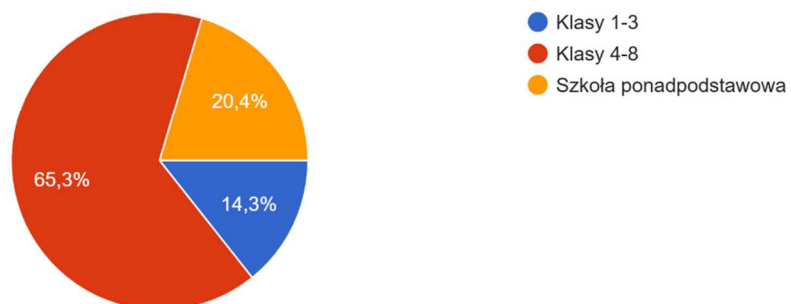
- Tak, to bardzo ważny temat.
- Nie, obecna wiedza mi wystarcza.
- Jest mi to obojętne.

WNIOSKI I PODSUMOWANIE

Wyniki pytań kontrolnych:

Wiek i etap edukacji (zaznacz właściwe)

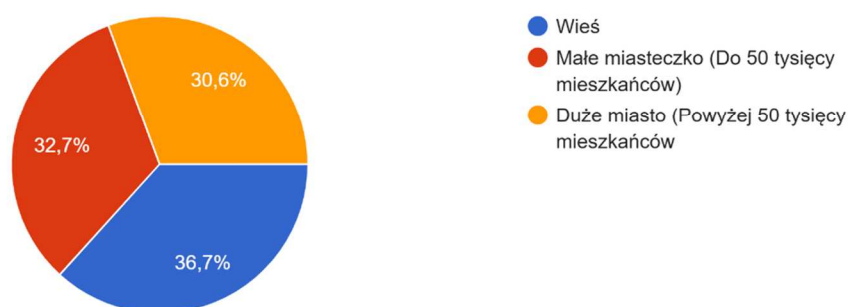
49 odpowiedzi

- Klasy 1–3 (7–9 lat): **7** osób
- Klasy 4–8 (10–15 lat): **32** osoby
- Liceum/Technikum (16–18 lat): **10** osób

Miejsce zamieszkania

49 odpowiedzi

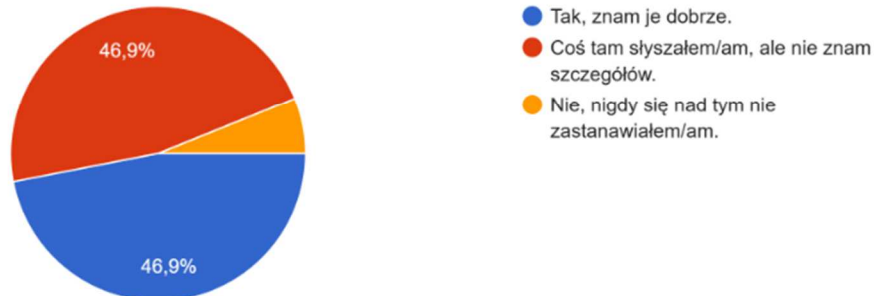

- Wieś: **18** osób
- Małe miasteczko: **16** osób
- Duże miasto: **15** osób

Wyniki ankiety:

1. Czy wiesz, że jako uczeń i dziecko masz swoje oficjalne prawa?

49 odpowiedzi

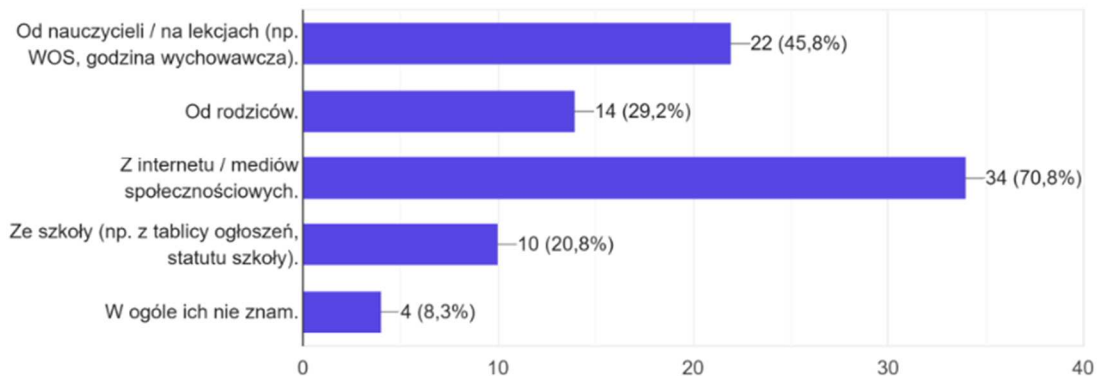

Problem – Wielu uczniów nie zna dokładnie swoich praw.

Wniosek – Powinniśmy ułatwić dostęp do treści związanych z prawami ucznia. Można także częściej rozmawiać o tym na lekcjach takich jak ZZW, czy WOS.

2. Skąd czerpiesz wiedzę o prawach ucznia? (Możesz zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

48 odpowiedzi

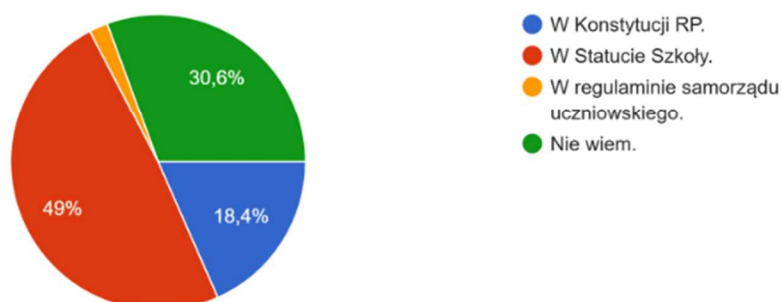

Problem – Niewielu uczniów zdobywa wiedzę o swoich prawach od rodziców. Internet może zawierać fałszywe informacje, a jest najpopularniejszą opcją.

Wniosek – Większość uczniów w jakimś stopniu zna prawa ucznia, co jest dobrą rzeczą. Uczniowie mają różne źródła, z których dowiadują się o prawach ucznia. Trudno zmienić to, co rodzice przekazują dzieciom, więc powinniśmy się skupić na przekazywaniu informacji o prawach ucznia przez szkołę i nauczycieli.

3. Gdzie są zapisane najważniejsze prawa i obowiązki ucznia Twojej szkoły?

49 odpowiedzi

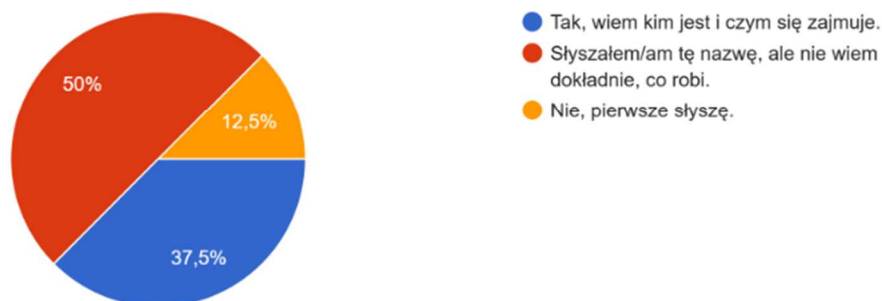

Problem – Zbyt wielu uczniów nie wie, gdzie są zapisane ich prawa.

Wniosek – Powinniśmy częściej mówić o tym, co nam zapewnia konstytucja jako ludziom i uczniom, jak i o statucie szkolnym, w którym są zawarte dokładniejsze zasady obowiązujące w danej szkole.

4. Czy znasz kogoś takiego jak Rzecznik Praw Ucznia (w szkole) lub Rzecznik Praw Dziecka?

48 odpowiedzi

Problem – Mało osób wie kim są i czym się zajmują Rzecznik Praw Ucznia i Rzecznik Praw Dziecka.

Wniosek – Powinniśmy przynajmniej jednorazowo w skrócie opowiedzieć np. na lekcji WOS-u, czym się zajmują te osoby. Możemy powiesić krótki opis Rzecznika Praw Dziecka na jednej z tablic ogłoszeniowych w szkole.

5. Czy uważasz, że nauczyciele w Twojej szkole przestrzegają praw ucznia?

48 odpowiedzi

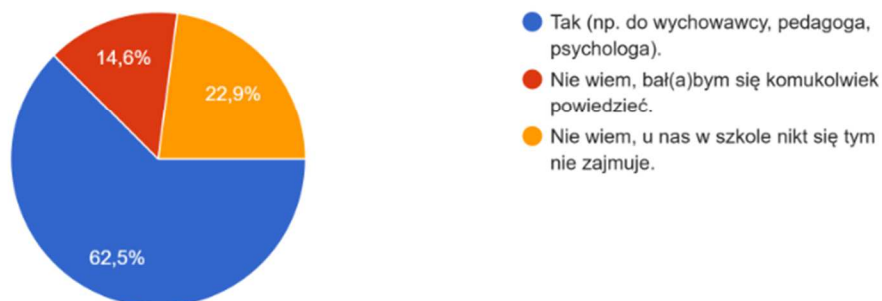

Problem – W dużej części szkół nauczyciele regularnie łamią prawa ucznia.

Wniosek – Trzeba informować uczniów, że w przypadku łamania ich praw, mogą skontaktować się z wychowawcą/dyrektorem szkoły, a w skrajnych przypadkach z policją.

6. Czy wiesz, do kogo w szkole możesz się zgłosić, jeśli Twoje prawa zostaną złamane?

48 odpowiedzi

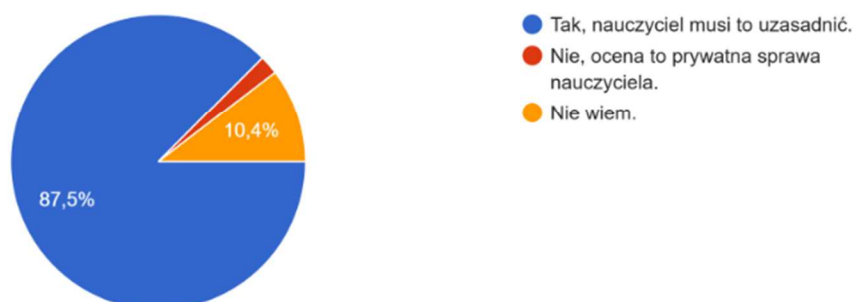

Problem – W wielu szkołach uczniowie nie mają do kogo się zgłosić w przypadku łamania praw.

Wniosek – Szkoły powinny zapewnić dostęp do pomocy dla uczniów.

7. Czy Twoim zdaniem uczeń ma prawo wiedzieć, za co dokładnie dostał daną ocenę?

48 odpowiedzi

Problem – Raczej brak. Tutaj większość uczniów jest zgodna, jednak zdarzają się wyjątki.

Wniosek – Uczniowie wiedzą, że ocena nie może zostać bezpodstawnie wystawiona, a na prośbę ucznia, musi zostać uzasadniona.

8. Czy szkoła ma prawo ukarać Cię za fryzurę, kolor włosów lub styl ubierania się (jeśli strój jest schludny)?

48 odpowiedzi

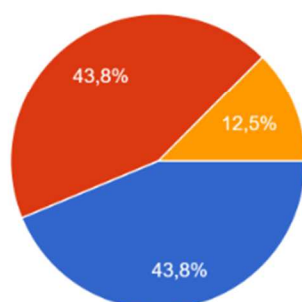

Problem – Też raczej brak. Zdecydowana większość uczniów wie, że ma prawo ubierać się jak chce, o ile jest to ubiór przyzwoity.

Wniosek – Uczniowie wiedzą, że nie mogą zostać ukarani za ich ubiór poza szczególnymi przypadkami (np. Ubiór niezgodny z prawem).

9. Czy czujesz, że uczniowie w Twojej szkole mają realny wpływ na to, co się w niej dzieje (np. poprzez Samorząd Uczniowski)?

48 odpowiedzi

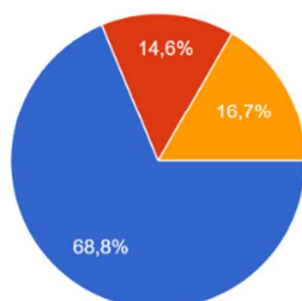
- Tak, nasz głos się liczy.
- Raczej nie, decyzje i tak podejmują tylko dorośli.
- Zupełnie nie interesuję się działaniem samorządu.

Problem – Wielu uczniów nie wierzy, że mają wpływ na to, co dzieje się w szkole.

Wniosek – Powinniśmy realnie pokazać uczniom, że mają wpływ, np. pokazując co się udało zrealizować Samorządowi Uczniowskiemu, a czego nie.

10. Czy uważasz, że w szkołach powinno się częściej i dokładniej rozmawiać o prawach ucznia?

48 odpowiedzi

- Tak, to bardzo ważny temat.
- Nie, obecna wiedza mi wystarcza.
- Jest mi to obojętne.

Wniosek – Jak uczniowie zagłosowali, powinniśmy częściej rozmawiać o prawach ucznia.

Wkład różnych osób w powstanie projektu:

Filip Kuciński – Dowodzenie zespołem, stworzenie tematu, opisanie projektu według pomysłów kolegów, upublicznienie ankiety online, opisanie podsumowania i wnioski

Jakub Śmiechowski – Pomoc w utworzeniu opisu projektu (schemat Problem-Wniosek), upublicznienie ankiety online, opisanie celu

Jarostaw Kuciński – Wybór pytań do ankiety, upublicznienie ankiety online, opisanie metodologii, redakcja i formatowanie tekstu, wydruk oraz finalne złożenie i bindowanie projektu

Szymon Gebel – Pomoc w utworzeniu opisu projektu, upublicznienie ankiety online, zbieranie ankiet także w naszej szkole, opisanie wstępu

Projekt w wersji online

<https://wos.qsoft.pl>